

ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ О ПРОМЕТУ НА АЕРОДРОМИМА

ПРАВНИ ОСНОВ

- Закон о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/2009)
- Програм званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 55/15)

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ статистичког истраживања

Циљ овог истраживања је да се прикупе, обраде и објаве подаци о обиму промета авиона, путника и терета, који остварују привредни субјекти разврстани према Класификацији делатности 2010 у Сектор Х, Група 5229 „Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају“. Добијени подаци служе за сагледавање и анализу кретања у овој делатности и од ширег су друштвеног интереса за усмеравање у области ваздушног саобраћаја.

Извештајне јединице, статистичке јединице

Извештајне јединице за истраживање о промету на аеродромима су сви привредни субјекти који су према Класификацији делатности 2010 разврстани у Сектор Х, Група 5229 делатност „Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају“.

Садржај статистичког истраживања

Прикупљају се подаци о промету авиона, путника и терета на аеродромима у унутрашњем и међународном саобраћају (домаћим и страним авионима).

Метод, време и извори за прикупљање података

Подаци се прикупљају извештајним методом на годишњем нивоу. Извештајне јединице попуњавају образац СВ/Г-21 (годишњи), на основу расположиве евиденције и документације.

Попуњене извештаје достављају надлежном статистичком органу у року који јој он одреди на основу Програма статистичких истраживања..

Обавеза заштите индивидуалних података

Обавеза заштите индивидуалних података извештајних јединица заснива се на члану 3 одредбе о заштити давалаца података, као и члановима 44, 45, 46, 47, 48 и 49 одредбе о поверљивости Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/2009).

Списак и дефиниције основних обележја коришћених у истраживању

Аеродром је је одређена копнена или водена површина (укључујући све зграде, инсталације и опрему) која је намењена за полетање и слетање авиона, као и за њихово кретање по земљаној површини, и отворена за комерцијални ваздушни транспорт.

Авион је било која машина која може да се одржава у атмосфери захваљујући потиску ваздуха искључујући потисак ваздуха у односу на површину земље. *Искључују се цепелини и петелице које се крећу непосредно изнад земљине површине, као што је hovercraft.*

Кретање авиона је полетање авиона са аеродрома односно слетање авиона на аеродром. У статистици ваздушног саобраћаја један долазак и један полазак рачунају се као два кретања.

Полетно-слетна стаза је одређена правоугаона површина на аеродрому намењена за полетање и слетање авиона која има следеће карактеристике:

- *Расположива дужина за полетање* је дужина полетно-слетне стазе која је означена као расположива и погодна за кретање по земљи авиона који је у полетању.
- *Расположива дужина за заустављање* је дужина полетно-слетне стазе која је означена као расположива и погодна за кретање авиона по земљи приликом слетања.

Рулна стаза је одређена површина на аеродрому одређена за кретање авиона по земљи, намењена да обезбеди везу између делова аеродрома.

Аеродромска платформа је одређена правоугаона површина на аеродрому, намењена да прихвати авион у сврхе укрцавања и искрцавања путника, утовара и истовара поште и терета, снабдевања горивом, паркирања или одржавања.

Авио-компанија је пословни субјект које се бави ваздушним превозом уз важећу дозволу за обављање комерцијалних летова. *Када авио-компаније заједнички послују односно када имају уговор о сарадњи на основу ког сnose одвојену одговорност за понуду и продају услуга ваздушног превоза на неком лету, или комбинацији летова, посматра се она авио-компанија која обавља лет.*

Деоница лета је активност авиона од полетања до следећег слетања.

Домаћи лет је лет који се састоји од искључиво домаћих деоница лета, код кога се на свим деоницама користи иста ознака лета.

Међународни лет је лет који има једну или више међународних деоница лета, при којем се на свим деоницама користи иста ознака броја лета.

Домаћи саобраћај је саобраћај који се обавља између два аеродрома која су лоцирана у истој земљи/на истој територији.

Међународни саобраћај се обавља између аеродрома у једној земљи и аеродрома у другој земљи, на другој територији.

Путници у авиону су сви путници у авиону приликом слетања авиона на извештајни аеродром или приликом полетања авиона са извештајног аеродрома. *Сви путници који се авионом превозе уз накнаду или без накнаде током одређене деонице лета. Обухватају се и путници у директном транзитну.*

Превезени путници су сви путници на одређеном лету бројани само једанпут, а не на свакој деоници лета. *Искључују се путници у директном транзитну.*

Укрцани путници су путници отпутовали са одређеног аеродрома на ком започињу свој пут, као и путници у трансферу и индиректном транзитну. *Путници у директном транзитну се не укључују.*

Искрцани путници су путници приспели на одређени аеродром на ком завршавају свој пут, као и путници у трансферу или индиректном транзитну. *Путници у директном транзитну се не укључују.*

Путници у директном транзитну су путници који после кратке паузе настављају своје путовање истим авионом, на лету који има исти број као лет којим су стигли. *Путници који промене авион због техничких проблема и који наставе путовање под истим бројем лета рачунају се као путници у директном транзитну.*

У укупан терет/пошта укључен је збир свог терета и поште, утовареног и истовареног на извештајном аеродрому. Сваки превоз камионима уз коришћене авионског товарног листа треба да буде искључен.

Запослени сви радници који раде у пословном субјекту за аеродромске услуге, укључујући и власнике који у њему раде, партнере који обављају сталну делатност у пословном субјекту, као и особе које раде ван пословног субјекта, али које су радним уговором везане за њега и које директно примају накнаду од пословног субјекта, без обзира да ли раде пуно или краће време од пуног радног времена. Ученици школа који обављају праксу у пословном субјекту не обухватају се у запослене.

Укупни приходи у хиљ. РСД су подаци који треба да буду исти са подацима садржаним у завршном рачуну извештајне јединице. Приходи се исказују у следећим редовима као фактурисана реализација. Приходи од ваздушног саобраћаја непосредно су везани за пријем и отпрему авиона и путника. У приходе од слетања авиона треба унети и таксе за прекорачење дозвољеног задржавања авиона на платформи (таксе за боравак авиона). Путничке таксе су унапред фиксирани, како за домаће тако и за путнике за иностранство. У приходе од осталих саобраћајних делатности поред претовара треба унети и приходе од услуга за пошту, таксе за комерцијално коришћење платформе. Приходи ван саобраћајне делатности сматрају се приходи од закупнина, одржавања просторија, реклама, разних услуга и сл.

Девизни приходи се исказују у *USD*. Девизне приходе остварене у другим девизним средствима прерачунати у *USD* по текућем међувалутном курсу на дан реализације девизног прихода, односно расхода.

Ниво репрезентативности података (*џериџоријални и КД 2010*)

Подаци се обрађују за Републику Србију.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Истраживање је усклађено са *Уредбом ЕУ, број 437/2003, Европског парламента и Савета Европе од 27. фебруара 2003. године, као и накнадне имплементације Уредбе комисије 1358/2003, 546/2005, 128/2007, 219/2009* – о статистичким извештајима који се односе на превоз путника, терета и поште ваздушним саобраћајем.

У финалном нацрту „Речника термина и дефиниција статистике ваздушног саобраћаја“ (*Final draft glossary on air transport statistics*), документу који је припремио Евростат, дефинисани су основни појмови који се користе у статистици ваздушног саобраћаја.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања (*огговорни њроизвођач званичне сџаџисџике*)

- **Републички завод за статистику:** Група за статистику саобраћаја и телекомуникација у Београду, Одељење за статистичке послове у Сектору за статистику АП Војводине и подручна одељења у Зрењанину, Новом Саду, Сремској Митровици, Панчеву, Суботици, Шапцу, Зајечару, Лесковцу, Краљеву, Нишу, Ваљеву, Смедереву, Ужицу, и Крагујевцу.
- Градска управа града Београда, Сектор статистике.

Обавезност давања података

- Обавеза давања података заснива се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52 Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/2009).

Роковник основних фаза спровођења истраживања

(укључујући њубликовање њодаџака)

- Рок да извештајна јединица достави попуњен упитник СВ/Г-21 надлежном статистичком органу је 15.03.
- Рок да подручна одељења и Градска управа града Београда, Сектор статистике доставе проконтролисане извештаје Републичком заводу за статистику је 10.04.
- Рок за израду резултата је 30.06.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Упитник и упутство за попуњавање упитника

При спровођењу годишњег истраживања о промету на аеродромима користи се образац

- „Годишњи извештај о промету на аеродромима“ – СВ/Г-21.

Овај извештај попуњавају сви пословни субјекти регистровани у овој делатности.

Образац са упутством се налази на веб-сајту Републичког завода за статистику, www.stat.gov.rs.

Списак номенклатура и класификација које се користе у истраживању (са обавештењем где се могу пронаћи)

Класификација делатности КД (2010)

ICAO Document 7910 и ICAO Document 8585

(Класификације се налазе на веб-сајту Републичког завода за статистику: www.stat.gov.rs)

Списак публикација у којима се објављују методологија и резултати истраживања (у шtamпаном облику и/или на интeрнету):

- Саопштење (годишње СВ/10)
- Статистички годишњак Републике Србије
- Годишњи статистички билтен

(Публикације се налазе на веб-сајту Републичког завода за статистику: www.stat.gov.rs)

Контакт особа – Михајловић Сандра, локал 431